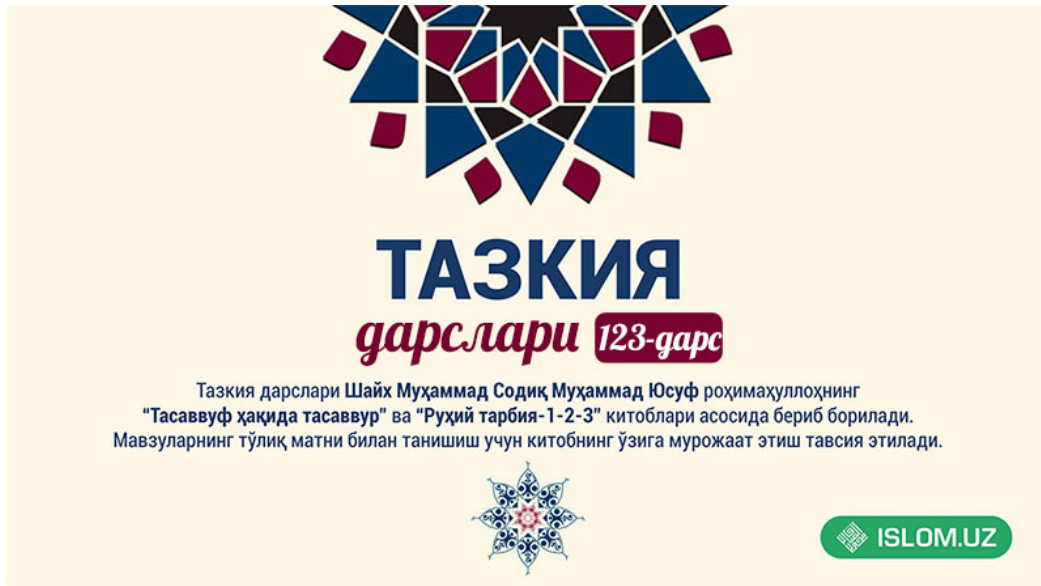

Тазкия дарслари (123-дарс). Ғийбатчилар жазосиз қолмайдилар

13:00 / 13.02.2021 3661

Саккизинчи офат – ғийбат.

«Ғийбат»нинг луғатдаги маъноси бир нарсанинг кўздан тўсилишидир.

Уламолар ғийбатни қуйидагича таърифлайдилар:

Журжоний айтади: «Ғийбат инсоннинг бор айбларини унинг йўқлигида зикр қилишдир».

Муновий уни «Ғойибнинг айбини зикр қилиш», деган.

Ғийбатнинг энг мукамал таърифи қуйидаги ҳадиси шарифда келгандир:

لَا أَقْبَهُ بِيَعْلَامِ هَلْ لَئِيْلٌ وَسَرَّ أَيُّ لِيْقُهُ نَأْنَهُ عُلْهَلْ لِي صِرَّ رِيْرُهُ بِي بَأْنَع
نْ إِنْ أَقْبَهُ لَوْ قَامَ يَحْيَى فَيَنْكُزْنَ إِتِيْ أَرْفَأَ لِيْقُهُ. هُوَ كَيْ أَمْ بَكَخَ كُزْ كُزْ
هُوَ تَبَدُّقٌ لَوْ قَامَ هَيْفُ نْ كَيْ مَلْنِ إِيْ وَهُوَ تَبْتَعٌ. دَقْفٌ لَوْ قَامَ هَيْفُ نْ كَيْ
دَوَادُ وَبَأْنَهُ أَوْرَ

Имом Абу Довуд Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилган ҳадисда қуйидагилар айтилади:

«Эй Аллоҳнинг Расули, ғийбат нима?» деб сўрашди. «Биродарингни ўзига ёқмаган нарса билан эслашинг», дедилар. Шунда:

«Биродаримда мен айтган нарса бўлса-чи, бунга нима дейсиз?»

дейишди. «Агар айтганинг унда бўлса, ғийбат қилган бўласан, аммо айтганинг унда бўлмаса, бўҳтон қилган бўласан», деб жавоб қилдилар.

Ғийбатнинг ҳаром, гуноҳи кабиралардан эканини ҳамма уламолар бир овоздан таъкидлаганлар.

Ғийбат нақадар қабиҳ ва нақадар ёмон иш экани Хужурот сурасида баён қилинади:

**أَتَيْمَهِ خَا مُخَلِّ لُ كَأَي نَأُ مُكُذِّحًا بِحُيَا أَضْعَبُ مُكُضُّعٌ بَبَتَّ عَيِ الْو
مُحَّرُّ بَأَوْتَهَ لَلَّ نِ لَلَّ أَوْ قَاتَا وَهُمُ تَوَرَكَّفُ**

«Баъзиларингиз баъзиларингизни ғийбат қилмасин. Бирортангиз ўзининг ўлган биродарининг гўштини ейишни яхши кўрурми? Ҳа, ёмон кўрасизлар. Аллоҳдан қўрқинглар! Албатта, Аллоҳ тавбани кўплаб қабул қилувчидир, ўта раҳмлидир» (12-оят).

**مَلَسَوْهُ يَلَعُ هَلَلَا لَصَّ هَلَلَا لُ وُسَّرَ لَاقَ لَاقَ يَمَلَسُ أَلَا عَزَّ بَيَّ أُنَعُ
أُوبَاتُ عَتَا لُ هَبَلَقُ نَأْمِي أَلَا لُ خَدَي مَلَو هِنَأَسَلَب نَمَأ نَم رَشَعَم أَي
هَلَلَا عَبَّتَي مَهَوْتَارُوعَ عَبَّتَا نَم هُنَاف مَهَوْتَارُوعَ أُوْعَبَّتَتَا لَو نَي مَلَسُ مَلَا
دُوَادُ وَبَأُ هَاوَرِ هَوْتَي بَي فُ هُحُضْفَي هَوْتَارُوعُ هَلَلَا عَبَّتَي نَمَو هَوْتَارُوعُ**

Абу Барза Асламийдан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Эй тили билан иймон келтириб, дилида иймон келтирмаганлар, муслмонларни ғийбат қилманг ва уларнинг камчиликларини қидирманг. Кимки уларнинг камчилигини қидирса, Аллоҳ таоло ўша одамнинг камчилигини қидиради. Аллоҳ кимнинг камчилигини қидирса, уни уйида шарманда қилади», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Охиратда ҳам ғийбатчилар жазосиз қолмайдилар.

**هَنْعُ هَلَلَا يَضَرُّ هَلَلَا لُ وُسَّرَ لَاقَ لَاقَ هَنْعُ هَلَلَا يَضَرُّ كَلَامَ نَبَسَنَأُنَعُ
سَأْحُنُنْ مَرَأَفَطَأُ مَهَلِمُ وَقَبُ تَرَرَمُ يَبَجْرُعُ أَمَل مَلَسَوْهُ يَلَعُ هَلَلَا لُ وُسَّرَ لَاقَ
هَلَلَا عَبَّتَي مَهَوْتَارُوعَ عَبَّتَا نَم هُنَاف مَهَوْتَارُوعَ أُوْعَبَّتَتَا لَو نَي مَلَسُ مَلَا
دُوَادُ وَبَأُ هَاوَرِ هَوْتَي بَي فُ هُحُضْفَي هَوْتَارُوعُ هَلَلَا عَبَّتَي نَمَو هَوْتَارُوعُ**

Анас ибн Молик розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Мерожга чиққананда мисдан бўлган тирноқлар билан юзларию кўксиларини тирнаётган бир қавмнинг олдидан ўтдим. Мен:

«Эй Жаброил, улар ким?» деб сўрадим.

«Булар у дунёда одамларнинг гўштини еб, обрўларини тўкканлар», деб жавоб берди».

Абу Довуд ва Аҳмад ривоят қилишган.

Мўмин-мусулмонлар ғийбатдан четланибгина қолмасдан, бошқа ғийбатчиларнинг оғзига уриб, ғийбатга йўл қўймасликка ҳаракат қилишлари ҳам матлубдир.

مَلَسَ وَوَيْلٌ لِّهِنَّ لَوْلَا لَيْسَ يَبْنِي لَنَا نَعِي نَهْجُ لَسَنَ أَنْبِ ذَاغُمَنْبِ لَسَ نَعِي
أَكَلَمَ لِيْلَعَتِ وَكَرَابَتُ لَلِثَبُّ هُبِّي عِي قِفَانُ مُمْ أَنْ مُمْ مَحْمُ حَمْ لِقَاقِ
وَبُ دِي رِي عِي شَبَّ أَنْ مُمْ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ
هَؤُورَ . لَقَامُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ مَحْمُ
دَمَحْ أ

Саҳл ибн Муъоз ибн Анас Жуҳанийдан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Кимки бир мўминни ғийбатчи мунофиқдан ҳимоя қилса, қиёмат куни Аллоҳ таоло унинг гўштини дўзах ўтидан ҳимоя қилувчи фаришта юборади. Кимки бир мўминни сўкмоқчи бўлиб, уни ғийбат қилса, Аллоҳ таоло уни гапидан қайтмагунича жаҳаннам кўприги устида ушлаб туради», дедилар».

Аҳмад ривоят қилган.

Ғийбатчига қулоқ солган киши унинг шериги ҳисобланади. Фақат унинг гапини тили билан инкор қилсагина, гуноҳидан қутулади. Агар очиқ инкор қилишдан қўрқса, қалби ила инкор қилсин ва гапни бошқа тарафга буришга ёки туриб кетишга ҳаракат қилсин.

«Руҳий тарбия» китобидан